4
Fokuswonen

Aan de orde is het **VAO Fokuswonen (AO d.d. 04/02)**.

De **voorzitter**:
Ik heet de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van harte welkom.

☐

Mevrouw **Leijten** (SP):
Voorzitter. In het debat heeft mijn collega Siderius met de staatssecretaris en andere Kamerleden gesproken over de stand van zaken bij Fokuswonen. Dat is een bijzondere woonvorm voor mensen met een lichamelijke beperking, waarin ze optimale zelfstandigheid kunnen behouden. Daar zijn een hoop problemen nu er zo veel zorgveranderingen over elkaar heen tuimelen. Maar daar gaan de moties die ik ga indienen niet over. De eerste motie die ik wil indienen gaat over onafhankelijke klachtenbehandeling en -afhandeling bij Fokus. In zijn reactie verwees de staatssecretaris mensen die bij Fokus wonen naar de inspectie als bewaker daarvan, maar dat vind ik echt onvoldoende. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de voorzitter van de raad van bestuur adviseert aan de klachtencommissie en besluiten van de klachtencommissie moet uitvoeren en dat daarmee de onafhankelijkheid van de klachtenafhandeling in het geding kan komen;

van mening dat een onafhankelijke klachtencommissie essentieel is voor bewoners van Fokus;

verzoekt de regering, te regelen dat er een onafhankelijke klachtenprocedure en -afhandeling komt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 107 (34104).

Mevrouw **Leijten** (SP):
Het is er niet echt over gegaan in het debat, maar we gebruiken dit moment om een motie in te dienen over ander onderwerp dat ons al langer steekt bij Fokus; het eenzijdig opzeggen van de woning door de instelling. Het gebeurt wellicht ook bij andere zorgaanbieders waar wonen en zorg in één hand liggen. Het kan zijn dat de staatssecretaris daarom niet goed kan reageren op de motie, maar dan hoor ik dat. Dan kan het wellicht in een brief en kan ik de motie aanhouden.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de directie van Fokus al bij verschillende bewoners van Fokuswoningen eenzijdig het contract heeft opgezegd;

constaterende dat zij door een rechter is teruggefloten en de bewoner kon blijven wonen;

constaterende dat het hier gaat om zorgafhankelijke mensen die niet zomaar een nieuwe woning vinden;

verzoekt de regering, te regelen dat Fokus niet eenzijdig de zorg of de woning kan opzeggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 108 (34104).

Ik wil een procedurele opmerking maken over het VAO. Dat is echt bedoeld als voortzetting van het algemeen overleg. Moties moeten betrekking hebben op kwesties waarover tijdens het algemeen overleg geen overeenstemming is bereikt, of waarover een verschil van opvatting is. Het VAO is niet bedoeld om nieuwe dingen aan te dragen. Als we daar nu mee beginnen, dan hebben we echt een groot probleem.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Dat begrijp ik. Ik kreeg die melding binnen. Ik kan er schriftelijke vragen over stellen, maar dan duurt het wellicht weer acht weken. Daarom gebruik ik nu toch het instrument van de motie. Dan hoef ik geen debat aan te vragen. Als u de motie niet toestaat, dan staat u haar niet toe. Maar ik dacht dat dit de kortste manier is om dit te agenderen.

De **voorzitter**:
Ik sta het wel toe, want het is uw recht om een motie in te dienen. Ik neem het wel mee naar het Presidium en de commissie voor de Werkwijze.

De heer **Potters** (VVD):
Ik ben blij met deze opmerking. Het is deels wel gegaan over de eigen woning en het al dan niet daar toegang toe hebben, maar niet specifiek over dit punt. Ik vind het ontzettend lastig. Mevrouw Leijten was niet bij dat AO. Zij leest nu een motie voor die haar collega waarschijnlijk deels heeft voorbereid. Wij waren er wel bij, maar het is niet specifiek over dit punt gegaan. Ik vind het heel erg moeilijk debatteren op deze manier. Ik snap dat mevrouw Leijten haar punt wil maken, maar ik zou het toch ordentelijker op een andere manier doen dan deze, via een AO of via de procedurevergadering. Anders kunnen we hier elke dag VAO's aanvragen en dan een debat voeren over allerlei

onderwerpen. Dat is gewoon niet goed, ook niet voor de mensen thuis. Die gaan dit niet begrijpen.

Mevrouw **Agema** (PVV):
Ik steun mevrouw Leijten hier procedureel. Ik vind het ook merkwaardig. Vaak hoor je bij de regeling van werkzaamheden, als je een debat aanvraagt over een actueel onderwerp, dat dezelfde collega's zeggen: voeg het maar bij het VAO van vanmiddag. Dan moet er wel één lijn in getrokken worden.

De **voorzitter**:
Ja. Daar hebt u ook een punt.

Mevrouw **Leijten** (SP):
Ik heb expres bij de introductie al gezegd dat wij dit niet hebben behandeld. Het was overigens wel in onze voorbereiding meegenomen, maar zoals u weet, heb je in een algemeen overleg soms maar beperkte spreektijd. Dit is geen nieuw probleem. Het is vaker voorgekomen. Ik gebruik dit nu ook. Ik denk dat mensen de procedures ook niet begrijpen als je zegt dat je het oppakt, als ze weten dat je een debat hebt waarin je het er niet over mag hebben en als je wel Kamervragen gaat stellen. Als wij dat doen, is daar ook vaak kritiek op. Ik snap uw opmerking heel goed. Ik kondig aan dat het buiten de procedures is. Het is toegelaten. Ik hoop dat de staatssecretaris kan reageren en dat er aankomende dinsdag of anders later over gestemd kan worden.

☐

Mevrouw **Bruins Slot** (CDA):
Voorzitter. Mevrouw Keijzer heeft het debat gevoerd, maar zij is vandaag verhinderd. Ik dien namens het CDA de volgende twee moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering voornemens is, een onderzoek te laten uitvoeren naar de zorg en ondersteuning die Fokuscliënten buiten de woning ontvangen;

overwegende dat de verschillende financieringsstromen, de koppeling tussen wonen en zorg, en de doelgroep die meer zorg nodig heeft dan via adl-assistentie gegeven kan worden, leiden tot een aantal praktische problemen;

verzoekt de regering, in het onderzoek door het Zorginstituut ook mee te nemen:

- mogelijke zorgcombinaties tussen adl-assistentie en het persoonlijk assistentiebudget binnen Fokuswonen;
- de verandering/verzwaring van de doelgroep binnen Fokuswonen;
- de uitbreiding van de doelgroep binnen Fokuswonen;
- de mogelijkheden om te verhuizen van een Fokuswoonproject naar een zelfstandige woning,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bruins Slot en Keijzer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 109 (34104).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het voor mensen die in een Fokuswoning wonen van levensbelang kan zijn dat er binnen enkele minuten persoonlijk assistentie wordt verleend;

overwegende dat Fokus die zorg niet altijd kan leveren;

overwegende dat het persoonlijk assistentiebudget nu niet gecombineerd kan worden met een adl-subsidieregeling zoals die van Fokus;

spreekt uit dat zolang het onderzoek door het Zorginstituut naar de zorg en ondersteuning van Fokuscliënten loopt, het wél mogelijk is dat het persoonlijk assistentiebudget gecombineerd wordt met het Fokuswonen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bruins Slot en Keijzer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 110 (34104).

Wij wachten nog even op de laatste motie, die wordt gekopieerd.

☐

Staatssecretaris **Van Rijn**:
Voorzitter. In de motie op stuk nr. 107 vraagt het lid Leijten om een onafhankelijke klachtenprocedure en -afhandeling. Daarover hebben we in het AO gesproken. In mijn brief van 19 februari heb ik aangegeven dat het natuurlijk kan voorkomen dat een cliënt in een procedure iemand tegenkomt in een andere rol: soms adviserend, soms uitvoerend. Ik heb nog even apart aan de IGZ gevraagd of de huidige klachtenprocedure van Fokus voldoet aan de wettelijke normen. Dat is het geval. Ik zie daarom geen reden om een uitzondering te maken, zodat ik de motie ontraad.

In de motie op stuk nr. 108 vraagt het lid Leijten de regering, te regelen dat Fokus niet eenzijdig de zorg of de woning kan opzeggen. Fokus is niet de verhuurder van de woningen, dat is vaak de woningcorporatie. Dat is de partij die verhuurt. Als het voorkomt, is het zaak dat Fokus in overleg met corporaties, gemeenten en betrokkenen naar een

geschikt alternatief zoekt. Tot die tijd wordt niemand uit de woning gezet. Als zoiets zich voordoet, vindt er overleg plaats tussen de betrokken bewoner(s), de corporatie en Fokus om tot een alternatief te komen. Om die reden ontraad ik de motie.

In de motie op stuk nr. 109 vragen de leden Keijzer en Bruins Slot nogal wat. Ik wil haar ontraden. We hebben destijds apart gesproken over de voorzieningen en maatregelen voor Fokus, die als aparte zorgvorm intact gehouden moeten worden, in plaats van regeling via andere kanalen, zoals oorspronkelijk de bedoeling was. Al deze overwegingen hebben daarbij een rol gespeeld. Het onderzoek heeft al plaatsgevonden. We voeren nu een specifiek onderzoek uit naar alle gevraagde punten. Ik zie daarom geen aanleiding deze hele regeling op dit moment te evalueren. Ik ontraad de motie.

In de motie op stuk nr. 110 spreken de leden Keijzer en Bruins Slot uit dat, zolang het onderzoek door het Zorginstituut naar de zorg en ondersteuning van Fokus-cliënten loopt, het wél mogelijk is dat het Persoonlijk Assistentiebudget gecombineerd wordt met het Fokus-wonen. Bij wet is geregeld dat die combinatie niet kan. Als er een indicatie is, is er ruimte voor volledige zorg. Het Persoonlijk Assistentiebudget maakt dat mogelijk. Ook hier geldt dat, als dat optreedt, niemand uit de woning wordt gezet. Er wordt dan gekeken of een passende oplossing mogelijk is. Ik wil de motie daarom ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Over de ingediende moties zal volgende week dinsdag worden gestemd.

De vergadering wordt van 10.28 uur tot 10.40 uur geschorst.